

A n i s A l j i ć

LIJEČENJE medom

LIJEČENJE MEDOM

Liječenje medom

ANIS ALJIĆ

UVOD

Med je tokom cijele istorije bio korišten zbog svoje velike hranljive i ljekovite vrijednosti. Pored toga, med se lahko vari, ima nisku kalorijsku vrijednost, brzo ulazi u krv, pomaže u izgradnji krvi, uništava bakterije...

Vitamini B₁, B₂, C, B₆, B₅ i B₃, magnezijum, kalijum, kalcijum, natrijum-hlorid, sumpor, gvožđe, bakar, jod, cink jesu neki od sastojaka meda.

U knjizi koja je pred vama upoznaćete se i sa mnogim drugim važnim aspektima proizvoda koji stvaraju pčele. Očigledno je da je med, koji pčele proizvode u mnogo većim količinama nego što im je potrebno, namijenjen i čovjeku.

Anis Aljić

LIJEČENJE MEDOM

Med je slatka, sirupasta, aromatična materija, specifičnog mirisa i ukusa koju proizvode pčele nakon prerade nektara i polena ili drugih slatkih sokova biljaka. Medom se ne mogu nazvati proizvodi nastali prehranom pčela niti proizvodi koji sadrže više od 22% vode i 5% saharoze. Med može biti nektarski, medljični i mješovit, sve u zavisnosti od prirode materijala od kojeg je dobiven.

Nektarski med se dobija od nektara cvjetnih biljaka. Nektar se miješa sa fermentima pčele, a nakon toga se nosi u voštane ćelije saća. Nektar je sladak, aromatičan sok koji se luči iz mednih cvjetova. Da bi pčele sakupile 1 kg meda one moraju obraditi 3 kg nektara, preletjeti 140.000 km, posjetiti najmanje 1.600.000 cvjetova od bagrema ili 6.000.000 cvjetova djeteline.

Medljični med. Medljika je sladunjava tečnost koja se luči po površini nekih biljaka (bor, bukva, vr-

ba, klen itd.) od strane insekata koji se hrane sokovima lišća. Insekti zabijaju svoje jezike u zeleni list, sok ulazi u njihov probavni kanal i miješa se sa fermentima. Višak progutanog soka insekti vraćaju na list biljke u vidu bistre prozirne kapljice. Medljичni med je obično zelene boje. Zbog visokog sadržaja mikro elemenata u njemu, pogodan je za anemične bolesnike.

Najsigurniji metodi za raspoznavanje nektarskog od medljичnog meda su alkoholna proba i proba pomoću krečne vode.

Porijeklo meda, u odnosu na biljnu vrstu od koje potiču,iskusni pčelari i dobri poznavaoци meda mogu da odrede na osnovu organoleptičkih osobina: konzistencije, boje, mirisa i arome. Pouzdano se može prepoznati porijeklo meda analizom cvijetnog praha koji se uvijek, u manjoj ili većoj mjeri, nalazi u medu. Osobine meda kao što su boja i aroma mogu varirati zavisno od tipa zemljišta, vremenskih i ekoloških uslova, a i godine proizvodnje. Med ni poslije višegodišnjeg čuvanja ne gubi svoje bitne osobine, ali aromatične materije isparavaju i zbog toga je stari med slabije aromatičan, bez obzira na jačinu arome i vrijeme proizvodnje.

Bagremov med je blijedožučkasto – zelenkaste boje. Ima blag i prijatan ukus, veoma sporo kristališe

u vidu sitnih zrnaca i tada dobija mliječno blijedu boju.

Lipov med ima prijatan miris lipe. Žut je, brzo se kristališe u sitna zrnca, ima izražena antibakterijska svojstva.

Suncokretov med je zlatnožut. Opor je i vrlo brzo se kristališe.

Med pitomog kestena je taman, pomalo gorak. Kristališe u krupna zrna. U narodnoj medicini se koristi kod oboljenja želuca i crijeva, kao i kod oboljenja bubrega. Ima visok sadržaj polena i mineralnih materija.

Od davnina se pridaje velika važnost medu i pčelinjim proizvodima. U tradicionalnoj kineskoj medicini proizvodi pčela su se koristili za uspostavljanje funkcije jetre, neutralizaciju otrova, smanjenje boli, ali i kao dodatak toplim napitcima za ublažavanje kašlja ili upale grla. Ljekari u staroj Grčkoj koristili su ga kao osnovu za meleme kod kožnih oboljenja. Važnost meda u ishrani čovjeka je neprikosnovena i već dugo godina se koristi u liječenju i prevenciji mnogih bolesti.

Med sadrži važne antioksidanse koji eliminišu slobodne radikale, djeluje antiinflamatorno, pojačava imunitet organizma prema različitim infekcijama, a postoje i naučni dokazi da polen iz nefiltriranog meda

i saća može da ima efekat desenzibilizacije kod astme i polenske groznice.

Med djeluje i kao antiiritant, pa se koristi u krema-
ma za bebe i proizvodima namijenjenim osjetljivoj
koži. Njegova blaga antiseptička svojstva čine ga od-
ličnim sredstvom da se smanje upale. S obzirom da je
hidroskopan (vezuje vlagu iz vazduha) pomaže da
rane brže zarastu i da ne ostanu ožiljci od rana i
opekotina.

HEMIJSKI SASTAV MEDA

Med sadrži:

- ugljene hidrate (glavni predstavnici su monosa-
haridi-fruktoza i glukoza) do 85%
- mineralne materije (aluminij, bor, vanadijum, žel-
jezo, bakar, magnezij,...)
- fermenti (enzimi) - oni su bjelančevinaste prirode
i regulišu biohemijske procese u organizmu
- organske kiseline (jabučna, mliječna, vinska,
čilibarna, buterna,...)
- vitamini
- bjelančevine i azotne materije

BIOLOŠKA VRIJEDNOST MEDA

Med je koncentrovana punovrijedna biološka
hrana koja sadrži preko 300 za ljudski organizam

neophodnih materija (minerali, vitamini, hormoni, fermenti i dr). Šećeri u medu imaju niz prednosti u odnosu na fabrički šećer koji se smatra neprijateljem broj jedan modernog čovječanstva. Kao preventiva za brojne bolesti srca i krvnih sudova uzrokovanih holesterolom preporučuje se zamjena fabričkog šećera medom. Bjelančevine koje sadrži med igraju ulogu konstruktivnih materija u organizmu i učestvuju u stvaranju hormona i enzima. Fermenti koji se nalaze u medu pomažu procese varenja u organizmu, sekretornu funkciju želuca i crijeva. Kada se koristi kao hrana, med se u organizmu iskorištava 100 %. Pomoću meda mogu se konzervirati kompoti, voće, džemovi, sokovi itd.

Veliki je značaj meda za normalan razvoj dječijeg organizma. Savremene hemijske i biološke analize meda pokazuju da povoljna kombinacija hranljivih materija u njemu ne opterećuje i ne angažuje probavni sistem dječijeg organizma. Za djecu med predstavlja gotovu hranu koja se 100% iskorištava u organizmu i uključuje se u njegove životne funkcije. Med se brzo resorbuje u tankom crijevu i sprječava alkoholnu fermentaciju, njegove slobodne kiseline potpomažu iskorištavanje masnoća i potrošnju kalcija.

Med poboljšava varenje, uništava patogenu floru crijeva, povećava hemoglobin, izbacuje crijevne

parazite, prekida povraćanje, liječi zatvor itd. Neki pedijatri preporučuju zaslađivanje mlijeka medom kako bi se vratili vrijedni sastojci mlijeka koji su izgubljeni zbog visoke temperature kuhanja. Poznato je da se nakon uzimanja meda javlja osjećaj krepkosti, nestaje umor i pojavljuje se želja za fizičkom aktivnošću.

Redovno konzumiranje meda povećava imunobiološku reaktivnost organizma i čini ga otpornim na infekcije, normalizuje hematopoezu, te obezbjeđuje dug život.

PROPOLIS

Propolis je ljekovit proizvod pčela radilica. Ima prijatan miris pupljaka, meda i voska, ljepljiv je i ako se čuva duže, tamni. U hladnoj sredini se pretvara u tvrdu, lomljivu materiju. Propolis ima složen hemijski sastav tj. sadrži oko 55% biljnih smola, 30% voska, 10% etarskih ulja, 5% polena itd. Propolis djeluje protiv virusa, bakterija i gljivica, a rana istraživanja pokazuju i njegova dobra svojstva protiv zračenja, te protivkancerogena i protivtumorska dejstva.

Propolis se može terapijski primjenjivati oralno (u vidu praška, tableta, vodeno-alkoholne emulzije itd); unošenjem putem ultrazvuka; aerosolnih metoda; termalnih inhalacija; spoljašnje primjene (u vidu mehlema, masti, vodenih rastvora itd).

U poređenju sa drugim preparatima, preimućstvo propolisa je u tome što je potpuno bezopasan za organizam i što se može upotrebljavati kako u kombinaciji sa drugim lijekovima, tako i samostalno. Upotreba propolisa kao i drugih pčelinjih proizvoda u humanoj medicini, sprovodi se pod kontrolom i uz savjet ljekara zbog mogućih alergijskih reakcija.

MED U SAĆU

Med u saću je pčelinji proizvod. Sastoji se od ćelija saća – prirodnog pčelinjeg voska i zrelog meda. Kao sredstvo za prevenciju kod polenske kihavice upotrebljava se kocka meda u saću 2 x 2 cm; žvakanjem 4 – 6 puta u toku dana. Osim toga, med u saću podstiče lučenje pljuvačke i želudčanog soka, čuva desni, čisti zube odkamenca i naslaga (posebno kod pušača). Djeluje blagotvorno na razmjenu materija u organizmu, reguliše rad krvotoka i mišića. Vosak se stvara u specijalnim žlijezdama pčela radilica. Boja je varijabilna (žut ili bijel), ovisno od količine propolisa i vrste polena koje sadrži. Ima prijatan, specifičan miris. U farmaciji se koristi vosak koji se dobije od saća nakon vrcanja meda. Saće se topi u kipućoj vodi i vosak ispliva na površinu. Kada se ohladi i stvrdne ponovo se topi i lije u kalupe. Nakon toga spreman je za upotrebu. Upotrebljava se u medicini, farmaciji,

kozmetici i parfimeriji. Ima omekšavajuća i protivupalna svojstva.

Od davnina se vosak upotrebljava za liječenje rana i kožnih bolesti. Ulazi u sastav mnogih melema i masti, a u kozmetici se upotrebljava za spravljanje krema i masti.

MATIČNA MLIJEČ

Matičnu mliječ proizvode mlade pčele od 6 – 14 dana starosti. Postoje dvije vrste mliječi: matična i pčelinja. Matična mliječ sadrži mnogo više šećera, lipida od matične mliječi, te vodo-rastvorljivih materija, dok pčelinja mliječ sadrži više proteina.

Matična mliječ je visoko hranljiva materija, lako prihvatljiva za organizam koja sadrži elemente potrebne za normalnu egzistenciju organizma. Mnoga istraživanja su dokazala antimikrobna, antiprotozojna i antivirusna svojstva matičnog mliječa. Dokazano je i da utiče na razmjenu materija, regulaciju centralnog nervnog sistema i disanje tkiva, povećava radnu sposobnost, smanjuje umor i malaksalost, povećava masu tijela, ubrzava rasteenje, poboljšava pamćenje, proširuje krvne sudove, reguliše krvni pritisak, normalizuje razmjenu masti i tako sprječava nastanak arteroskleroze. U terapijske svrhe matična mliječ se najčešće upotrebljava oralno, zatim u vidu ubrizgavanja (injek-

cijski potkožno ili mišićno) i spoljno tj. lokalne aplikacije u kombinaciji sa medom.

POLEN (CVIJETNI PRAH)

Već duže vrijeme su poznata ljekovita svojstva polena koji pčele skupljaju sa procvjetalih biljaka, obrađuju nektarom i sopstvenim izlučevinama i skladište u voštanim ćelijama saća kao nezamjenjivu hranu za pčelinje društvo. Različite sorte polena posjeduju različita svojstva: polen od bagrema djeluje sedativno; od kestena poboljšava cirkulaciju krvi; od maslačka poboljšava funkciju bubrega i mokraćnih kanala; od jabuke ima opšte pojačavajuće dejstvo; od kupine tonizirajuće itd.

Liječenje polenom se preporučuje kod raznih oboljenja tankog i debelog crijeva; oboljenja srca i krvnih sudova; anemije i edemične gušavosti; dijabetesa itd.

Davanjem tri puta dnevno po kafenu kašiku pole-novog praha poslije zabrane alkohola skraćuje se „apstinencijalni sindrom“ alkoholičara na 2 – 3 dana, dok kod uobičajenog načina liječenja ovaj sindrom traje nedjelju dana.

U terapijske svrhe polen se najčešće upotrebljava oralno i u vidu spoljne primjene (najčešće vodeni ili alkoholni ekstrakti za spravljanje krema).

Primjena cvijetnog praha – polena je kontraindicirana kod svih vrsta polenskih alergija. Treba biti naročito oprezan pri upotrebi polena kod osoba koje su preosjetljive na ostale pčelinje proizvode, te je preporučljivo da se terapija polenom sprovodi pod kontrolom ljekara. Blagovremenim korišćenjem meda u saću može se desenzibilisati organizam prema polenu.

PČELINJI OTROV

Kao pomoć u otklanjanju i liječenju raznih oboljenja često se koristi pčelinji otrov koji podrazumijeva nanošenje pčelinjeg otrova koristeći ujed žive. To se tradicionalno koristilo još u staroj kineskoj medicini u otklanjanju bolnih stanja i liječenju hroničnih upalnih bolesti kao što je reumatski artritis.

Pčelinji otrov se sastoji od brojnih aktivnih sastojaka kao što su enzimi i proteini koji imaju protivupalna i protivartrotična svojstva tako što vjerovatno modificira funkcionisanje imunog sistema. Takođe postoje dokazi koji sugerišu da pčelinji otrov ima analgetska svojstva. Pčelinji otrov može pomoći izlječenje nervnih poremećaja jer je otkriveno da olakšava obnavljanje nervnih oštećenja i pomaže uspostavljanje pokretljivosti. U tom smislu je pčelinji otrov testiran u otklanjanju mišićnih bolova, išijasa i bolova u nervima. Dodatno svojstvo pčelinjeg otrova je nje-

gova sposobnost da uništi kancerogene stanice i inhibira rast tumora.

U terapiji pčelinji otrov se koristi za otklanjanje simptoma koji su u vezi sa multiplom sklerozom. Osnovni aktivni sastojak pčelinjeg otrova je melitin, moćna anti – upalna supstanca za koju se kaže da je 100 puta efikasnija od hidrokortizona. Melitin može stimulirati nadbubrežnu žlijezdu na proizvodnju kortizola koji pomaže u prirodnom procesu izlječenja tijela. Postoje pak neke mjere predostrožnosti kojih se treba pridržavati prije nego što se odluči koristiti terapija pčelinjim otrovom. To može uzrokovati ozbiljne alergijske reakcije koje mogu dovesti do anafilaktičkog (alergijskog) šoka i smrti. Stoga je neophodno prvo utvrditi da li je osoba alergična na otrov. To se čini tako što se osobi ubrizga mala količina otrova u kožu da bi se utvrdilo hoće li se pojaviti alergijska reakcija u određenom vremenskom intervalu. Ukoliko se ne pojavi, onda se broj pčelinjih uboda koji se daju kao lijek postepeno uvećava tokom određenog vremena koji zavisi od prirode i težine bolesti.

Iako postoje neki slučajevi koji potvrđuju efikasnost terapije pčelinjim otrovom, ipak mali broj istih kao i različiti rezultati te terapije, ukazuju na potrebu daljnjih studija ove vrste terapije prije nego što se ona uvede u klasični medicinski tretman.

BOLESTI DISAJNIH PUTEVA

ANGINA – je oboljenje bakterijske etiologije koje je praćeno bolovima i inflamatornim promjenama u grlu. Karakteristično je otežan govor, žvakanje i gutanje.

Za liječenje ove bolesti najbolje je uzimati planinski med, med od majčine dušice ili lipov. Najčešće se primjenjuje jedna kašičica na svaka tri sata u ležećem položaju, držeći med duže u ustima kako bi se iskoristilo njegovo antibakterijsko dejstvo, jer se u želucu smanjuje antibakterijsko dejstvo zbog djelovanja želučanih sokova.

Dnevna doza za odrasle iznosi 100 – 120 grama, a za djecu jedan do dva grama po kilogramu tjelesne težine. Ukoliko kod ovih inflamatornih bolesti postoje i gnojne naslage na krajnicima, mogu se preporučiti i aerosolne, ultrazvučne ili parne inhalacije medom, a takođe i grgutanje 20 % - nim rastvorom meda koje treba da traje do njihovog uklanjanja.

INFLUENCA (GRIP) – predstavlja oboljenje koje je najčešće virusne etiologije. Med, propolis i matični mliječ sadrže antivirusno dejstvo.

U liječenju gripa preporučuje se po dvije kašike meda, 100 miligrama matičnog mliječa i 30 kapi 30 %-nog alkoholnog ekstrakta dnevno uzimati oralno. Dobro je prilikom epidemija gripa svakodnevno mazati sluznicu nosa matičnim mliječom. Protiv gripa se koristi kašika meda i bijelog luka (oljušteni bijeli luk se istuca, protrlja i miješa sa istom količinom meda), rastvori u čaši tople vode, 2-3 puta dnevno.

TONZILITIS (ZAPALJENJE KRAJNIKA) – je oboljenje izazvano bakterijama. Predisponirajući momenti su prehlada i promjena vremena.

To je veoma česta infekcija. Može biti sa simptomima ili bez njih. Najčešće se manifestuje bolovima u grlu, suhim kašljem, neprijatnim zadahom i dr.

Liječi se ušećerenim planinskim medom ili medom u saću. Uzima se po kašičica na svaka tri sata u ležećem položaju sa zadržavanjem u ustima.

Krajnici se tuširaju sa 20%-nim alkoholnim ekstraktom propolisa, 1 – 2 puta dnevno, 2 – 3 puta dnevno se grgulja 20%-nim vodenim ekstraktom propolisa kome se dodaje kašičica meda.

Liječenje traje do ozdravljenja, obično 5 – 10 dana.

HRONIČNI BRONHITIS – predstavlja zapaljenje sluzokože bronhija kao posljedica infekcije ili profesionalnih oštećenja. Najčešće izraženi simptomi su kašalj, tegobe u grudnom košu, brzo zamaranje, obilan ispljuvak, otežano disanje itd.

Liječenje se vrši inhalacijom meda ili voštano – propolisove smješe u odnosu 8 : 2, uz oralno uzimanje meda i mazanje grudnog koša smješom meda i brašna od poljske gorušice (5 : 1 u korist meda).

Osim toga u liječenju hroničnog bronhitisa se može koristiti i rotkva u kombinaciji sa medom. Naime, izdubi se unutrašnjost rotkve i puni medom, ostavi se nekoliko dana i poslije uzima po jedna kašika tri puta dnevno.

ASTMA BRONHIJALNA – predstavlja alergijsko oboljenje sa napadima gušenja, otežanim disanjem, kašljem i povećanim lučenjem sekreta. Uzroci oboljenja su najčešće virusi i bakterije, ali ga mogu izazvati i polen, dlake, prašina itd.

Za liječenje ove bolesti se koriste med, propolis, pčelinji otrov i matični mliječ.

Kod bolesnika sa alergijom infekcijsko – upalnog karaktera za liječenje najviše odgovara kraj proljeća, ljeto ili početak jeseni. Kod bolesnika sa oboljenjem koje je izazvano polenom, travama i biljkama dobra

sezona za liječenje je kraj jeseni, zima ili početak proljeća. Liječenje treba započeti poslije utvrđivanja da li je bolesnik alergičan na pčelinje proizvode. Liječenje se sprovodi u periodu bez napada. Istovremeno sa inhalacijama, oralno se uzima odgovarajuća vrsta meda 100 – 120 grama dnevno u šest obroka sa zadržavanjem u ustima. Pozitivan terapijski efekat je u 95% slučajeva.

Med se primjenjuje u vidu aerosolnih, ultrazvučnih i parnih inhalacija, lokalnih aplikacija, elektroforeze grudnog koša i oralnog uzimanja po receptu.

Propolis se primjenjuje u obliku tableta ili vodenog rastvora. Liječenje traje 30 dana.

Pčelinji otrov se često koristi u liječenju bronhijalne astme. Primjenjuje se direktni ubod, masti sa pčelinjih otrova i injekcije. Liječenje traje šest do deset nedjelja i obuhvata 250 – 500 uboda ili pet do osam miligrama pčelinjeg otrova injekcijama u leđa između plećki. Pozitivan rezultat je u 85% slučajeva. Ovakav učinak se može objasniti uticajem otrova na hipofizno nadbubrežni sistem.

GNOJNA UPALA PLUĆA – je inflamatorno oboljenje pluća koje je praćeno sa simptomima bronhitisa, pneumonije, sa obilnim sekretom, temperaturom, kašljem i gubitkom apetita.

Preporučuje se oralno uzimanje 100 – 120 grama meda dnevno raspoređeno u tri obroka. Istovremeno se preporučuje uzimanje 30 – 40 kapi 30 %-nog alkoholnog ekstrakta propolisa u čaši mlake vode ili mlijeka. Liječenje treba kombinovati sa antibioticima, jer med višestruko uvećava aktivnost antibiotika.

KAŠALJ (TUSIS) – može se liječiti na sljedeći način:

- 250 g meda i sitno nastrugani hren se miješalu i uzimaju po kašiku prije jela.

- 120 g lanenog sjemena u vezanoj platnenoj vreći se kuha u 1litar vode, zatim se cijedi i vodi dodaje sok od limuna i 500 g meda, uzima se po kašika prije jela.

- čaša meda se pomiješa sa 1 kašikom samljevene biljke *Arum maculatum*, dodaje se sok od 1 limuna, 1 kašika šlaga i dobro se izmiješa. Uzima se po jedna kašika prije jela tri puta dnevno.

- 500 g crnog luka se veoma sitno nastruže i kuha na slaboj vatri u 1litar vode 3 sata. Stavi se 100 g meda a onda se smjesa sipa u flašu i dobro zatvori. Uzima se po jedna kašika 4 - 5 puta dnevno.

KIHAVICA - izazivači su različiti virusi i patogene bakterije. U liječenju se koriste med, propolis i matična mliječ. Matična mliječ se uglavnom primje-

njuje kod virusnih rinitisa: nekoliko puta dnevno se stavi pod jezik 100 – 200 mg dnevno. Najčešće se koristi stavljanjem u nosnice dva puta dnevno. Mogu se koristiti i inhalacije propolisa ili stavljanje tampona sa 20%-nim vodenim ekstraktom propolisa. Ako je upalni proces zahvatio i grlo, liječenje treba kombinovati sa oralnim uzimanjem meda po 1 kašičica šest puta dnevno sa zadržavanjem u ustima.

KIHAVICA VAZOMOTORNA – karakteriše se čestim kihanjem, sa lučenjem bistre tečnosti iz nosa i otežanim disanjem. Uzroci mogu biti mehaničke, termičke, psihološke, klimatske ili druge etiologije.

Dobri rezultati u liječenju ove bolesti postižu se aerosolnom ili parnom inhalacijom meda i propolisa, te stavljanjem meda u nosnice. Obavezno kombinovati sa oralnim uzimanjem meda sa zadržavanjem u ustima.

KIHAVICA POLENSKA – predstavlja iznenadno oboljenje sezonskog karaktera koje izaziva polen u periodu cvjetanja biljaka. Prvo se javlja osjećaj gušenja u nosu i grlu, glavobolja, kihanje, zapušenost nosa i bistar sekret. Liječenje se vrši inhalacijom meda u sezoni kada nema napada. Preporučuje se da med bude iz oblasti u kojoj bolesnik živi.

ZAPALJENJE PLUĆNE MARAMICE – je bolest izazvana bakterijama, predisponirajući faktori su prehlada, bronhitis i dr.

Preporučuje se stavljanje obloga od meda i brašna od slačice na lanenoj krpi i stavljati na oboljela mjesta. Istovremeno treba oralno uzimati po 200 grama meda u najmanje tri obroka.

BOLESTI PROBAVNOG SISTEMA

HRONIČNI GASTRITIS – je zapaljenje sluzokože želuca praćeno poremećajem sekretorne i pokretačke funkcije želuca.

U liječenju ovog oboljenja preporučuje se oralno uzimanje meda, jedan do dva grama po kilogramu tjelesne težine tri puta dnevno.

Kod hiperacidnog gastritisa med treba uzimati dva sata prije jela, a kod hipoacidnog preporučuje se uzimanje meda u mlakoj vodi 10 min prije jela. Liječenje traje 20 – 30 dana. Liječenje se može vršiti i uzimanjem kapi propolisa tj. 20 kapi tri puta dnevno prije jela u čaši tople vode. Ovaj vid liječenja traje 3 – 4 nedjelje, a bolovi nestaju već poslije 6 – 7 dana.

GASTROENTEROKOLITIS – je zapaljenje sluzokože u predjelu od želuca do debelog crijeva. Najčešći simptomi su kolike, zatvor, dijareja, otečen trbuh, itd.

U liječenju se može koristiti med, polen ili propolis, a najbolje je kombinovati sva tri proizvoda. Najbolje vrste meda za ovu vrstu oboljenja su: livadski, planinski i med od kestena. Dnevno se uzima po tri kašike prije jela, rastvoren u toploj vodi. Liječenje traje 4 – 5 nedjelja.

Ukoliko se za liječenje konzumira propolis, najbolje ga je uzimati tri puta dnevno prije jela 1 – 2 kašike 10%-nog vodenog ekstrakta propolisa ili po 30 – 40 kapi 30%-nog alkoholnog ekstrakta propolisa u čaši vode ili mlijeka. Ako se za liječenje primjenjuje samo propolis, najbolje je koristiti tri puta dnevno po jednu kašiku prije jela.

Preporuka je da se u ljekovite svrhe koristi med dobijen hladnom preradom, i saće, koje daje specifičnu aromu. Hladno prerađeni med uništava čitav niz bakterija u želudcu i crijevima, što ga čini efikasnim lijekom protiv gastroenterokolitisa.

BOLOVI U ŽELUDCU (GASTRALGIJE) – porijeklo bolova u želudcu može biti različite etiologije, a najčešće je neurogenog porijekla. Za sprje-

čavanje bola preporučuje se uzimanje 20 – 40 kapi 30%-tnog alkoholnog ekstrakta propolisa ili 1 kašike 10 % - tnog vodenog ekstrakta propolisa. Kod čestih bolova potrebno je sistematsko uzimanje 30 – 40 kapi u čaši mlijeka ili vode tri puta dnevno, prije jela. Liječenje traje dvadesetak dana nakon čega dolazi do ozdravljenja.

Med, uzima li se sam ili u kombinaciji s drugim namirnicama, utječe na smanjenje viška želučane kiseline, pa se može upotrebljavati kao lijek ili dijetalno sredstvo kod mnogih bolesti želuca koje su povezane s povećanjem želučane kiseline. Djelovanje meda kod čira na želudcu očituje se u normalizaciji izlučivanja želučanog soka, čime prestaje žgaravica, podrigivanje, smanjuju se i prestaju bolovi, a nerijetko zarasta i nestaje i sam čir. U tom slučaju med se uzima 1,5 – 2 h prije jela. Najbolji se rezultati postižu ako se med konzumira rastvoren u toploj, prokuhanoj vodi, čija temperatura ne smije prelaziti 35°C.

NEDOSTATAK APETITA (ANOREKSIJA) – predstavlja stanje koje dovodi do malaksalosti, smanjene radne sposobnosti, lošeg sna, blijede kože i sluzokoža. Matična mlijječ je pravi lijek protiv ove bolesti, jer vraća izgubljeni apetit, dovodi do priliva energije i svestrano jača organizam.

Propisuje se u prirodnom obliku po 100 – 200 mg ispod jezika prije jela 2 – 3 puta dnevno.

Ova bolest se takođe liječi medom i polenom u odnosu 1:1. Smjesu uzimati po jednu kašiku prije jela tokom 30 dana.

KOLITIS (ZAPALJENJE DEBELOG CRIJEVA) – predstavlja oboljenje praćeno bolovima tzv. kolike, meteorizam, česte stolice sa sluzi i gnojem, otečenost trbuha.

Liječenje se vrši primjenom meda, propolisa, polena ili njihovom kombinacijom. Dnevna doza meda koja se primjenjuje iznosi 100 – 120 grama podijeljeno u tri obroka, rastvoren u čaši mlake mineralne vode, pije se 1 - 2 sata prije jela. Liječenje traje 20 – 30 dana, a po potrebi ponavlja se za jedan do dva mjeseca.

U liječenju zapaljenja debelog crijeva propolisom koristi se 30%-ni alkoholni ekstrat propolisa, po 20 - 40 kapi tri puta dnevno, sat prije jela u čaši mlake vode ili mlijeka. Liječenje traje 20 – 30 dana. Kod liječenja polenom treba uzimati po jednu kašiku polena prije jela tri puta dnevno. Kod kombinovanog liječenja 500 gr. Uzima se po jedna kašika tri puta dnevno, jedan do dva sata prije jela, rastvorena u mineralnoj vodi.ama meda se pomiješa sa 100 grama polena i 50

grama dobro istucanog propolisa, miješa dok se ne dobije jednolična masa.

ZATVOR – se javlja usljed slabosti nervno – mišićnog sistema crijeva. Liječi se medom, jer djeluje na stimulaciju tonusa i funkciju glatkih mišića, kao i stomačno – crijevni sekret. Uzima se rastvoren u mlijeku ili u mlakoj vodi 60 – 120 g dnevno u nekoliko obroka, obavezno uveče prije spavanja. Polen takođe normalizuje stomačno – crijevne funkcije. Ujutru i uveče uzimanje kašike meda rastvorenog u čaši kozjeg mlijeka, ili uveče prije spavanja med u čaju biljke *Cassia angustifolia*.

PROLJEV (DIJAREJA) – za liječenje proljeva preporučuje se piti čašu vode u kojoj je rastvorena jedna kaška polena i jedna kašika meda. Pije se tri puta dnevno. Djeci treba dati polovinu ii četvrtinu doze za odrasle.

DIJABETES – je bolest koja se javlja usljed nedovoljnog lučenja sekreta pankreasa ili disfunkcije prednjeg dijela hipofize. Bolesnik ima povećan sadržaj šećera u krvi i mokraći, često urinira, osjeća žeđ, ima izraženu slabost, malaksalost i gubitak težine, a apetit je pojačan. Uzrok pojave šećerne bolesti nije

poznat, ali faktori koji doprinose njenom javljanju jesu nasljednost, gojaznost, trudnoća, slaba tjelesna aktivnost, stres i starenje.

U liječenju dijabetesa med se pokazao učinkovit zahvaljujući fruktozi i mikroelementima koji djeluju slično inzulinu i stimulišu pankreas u produkciji hormona. Liječenje se vrši pod kontrolom ljekara. Jedan dio ugljiko - hidrata se zamjenjuje medom u količini 40 – 50 g u četiri obroka. Prikladne su vrste sa većim sadržajem fruktoze i vitamina tj. bagremom med, med od suncokreta, djeteline, lucerke itd. Kada se šećer u krvi normalizuje, lijekovi protiv dijabetesa se postepeno smanjuju i ostavljaju.

BOLESTI KARDIO–VASKU- LARNOG SISTEMA

ANGINA PEKTORIS – je praćena stezanjem u grudima, napadima jakih bolova u predjelu srca sa širenjem u pravcu lijeve ruke istovremeno praćena napadima izrazitog straha. Može biti izazvana raznim faktorima, a veoma česti su skleroza venskih sudova ili njihovim neurogenim grčevima.

Kao važan lijek preporučuje se med i matični mliječ. Uzima se najčešće livadski ili bagremov med, jedan do dva grama dnevno po kilogramu tjelesne težine.

Uzima se četiri puta dnevno rastvoren u čaši mlake vode. Liječenje traje od jedan do dva mjeseca. Nakon prestanka bolova tretmani se moraju nastaviti i to jedna kašičica uveče i ujutru. Liječenje se može vršiti i kombinacijom med i matični mliječ. Matični mliječ se uzima po 100 – 200 mg dnevno ujutro i u podne prije jela, ispod jezika ili može da se pomiješa sa medom i uzima po šemi uzimanja meda.

ASTMA SRČANA – karakteriše se noćnom boli, osjećajem gušenja, osobito noću.

Za liječenje se preporučuje med i matični mliječ. Uzima se med jedan do dva grama po kilogramu tjelesne težine i to četiri puta dnevno rastvoren u čaši mlake vode. Liječenje traje jedan do dva mjeseca. Može se liječenje provoditi i u kombinaciji med – matični mliječ. Matični mliječ se uzima po 100 – 200 mg dnevno ujutro i u podne prije jela, ispod jezika ili se može pomiješati sa medom i uzima po šemi uzimanja meda.

ARITMIJA – predstavlja patološku promjenu u miokardu najčešće kao posljedica arterioskleroze venskih sudova. Može biti izazvana stresom, prekomjernim pušenjem, upotrebom kafe, čaja i dr.

Med i pčelinji proizvodi zahvaljujući svom sastavu utiču na regeneraciju oslabljenog srčanog mišića. Kod aritmija se preporučuje dugotrajno uzimanje meda u dozama 100 – 200 grama dnevno, u četiri obroka, rastvoren u čaši mlake vode. Liječenje obično traje jedan do dva mjeseca do uspostavljanja normalne srčane aktivnosti. Med može da se kombinuje sa matičnim mliječom i polenom u poznatim dozama.

ARTERIOSKLEROZA – je staračka bolest koja se manifestuje vrtoglavicom, slabljenjem pamćenja, nemirnim snom, podrhtavanjem udova i dr. Konzumacijom meda i pčelinjih proizvoda smanjuje se holesterol i masti u krvi, poboljšava funkcija srca i krvnih sudova, poboljšava apetit, san, pamćenje, vid i dr.

U toku liječenja uzima se po jedan do dva grama meda po kilogramu tjelesne težine, podijeljeno u četiri obroka, a poslije toga se prelazi na održavajuću dozu tj. jedna kašika ujutro i uveče prije jela u čaši mlake vode matičnog mliječa, 100 – 200 miligrama dnevno, ujutro i u podne prije jela, ispod jezika.

Kod liječenja polenom uzima se jedna kašičica tri puta dnevno u toku jednog mjeseca. Nakon toga pravi se pauza od mjesec dana i ponavlja liječenje.

Pčelinji otrov se takođe preporučuje u liječenju arterioskleroze. Savjetuju se ubodi pčela po šemi, a to uključuje 80 – 120 uboda.

ARTERIOSKLEROZA PERIFERNIH KRVNIH SUDOVA – je veoma česta bolest krvnih sudova osobito nogu, koja se manifestira osjećajem hladnoće i utrnulosti udova. Kasnije se pojavljuju i bolovi u predjelu listova.

Preporučuje se liječenje pčelinjim otrovom zbog njegovog dejstva na širenje krvnih sudova, analgetičkog dejstva, jačanje kolateralnog krvotoka i anti-sklerotičnog dejstva, može da se liječi i pomoću matičnog mliječa u dozi od 100 – 200 mg dnevno u dva do tri obroka. U terapiju se može uključiti i propolis oralno ili spolja, kao i polen u poznatim dozama.

BOLESTI DRUGIH SISTEMA

ADINAMIJA – predstavlja stanje gubitka snage, osjećaj slabosti i malaksalosti usljed napornog rada, bolesti ili starosti.

Za liječenje se preporučuje kombinacija meda, matičnog mliječa i polena.

Treba napraviti homogenu smjesu od 1 kg meda, 10 g matičnog mliječa i 200 g polena. Preporučuje se uzimati po jednu kašiku tri puta dnevno, rastvoreno u čaši mlijeka ili mlake vode, jedan ili tri sata poslije jela, u toku jednog mjeseca. U slučaju potrebe liječenje se može ponavljati.

AVITAMINOZA – je bolest koja nastaje usljed nedostatka vitamina u hrani. Med i pčelinji proizvodi sadrže mnoge vrste vitamina, te se mogu koristiti u liječenju avitaminoze.

Kod avitaminoze se primjenjuju sve vrste meda i polen, kao i matična mliječ.

Kao lijek se koristi smjesa od 1 kg meda, 22 g polena i 10 g matičnog mliječa, koji treba čuvati na tamnom mjestu u dobro zatvorenoj posudi. Ako je

med tečan, potrebno je da se prije svake upotrebe muti, jer polen izlazi na površinu smjese. Upotrebljava se jedna kašika tri puta dnevno prije jela za odrasle, a za djecu jedna kašičica rastvorena u čaši toplog mlijeka ili mlake vode. Može se koristiti do momenta postizanja željenog rezultata.

ALERGIJA – predstavlja neuobičajeno stanje organizma karakterizirano kao bolest, kada dolazi do nenormalne reakcije odbrambenog sustava na određene nadražaje. Često se alergiji pripisuje stanje smanjene odbrambene sposobnosti, kada u momentu kontakta organizma sa izazivačem alergije isti burno reaguje. Med i prirodni preparati na bazi meda se veoma često koriste u liječenju i prevenciji alergija. Pčelinji proizvodi sadrže hiposenzitivno dejstvo i mogu se koristiti u liječenju koprivnjače, polenskih alergija, bronhijalne astme, koprivnjače itd.

Svega 0,008% ljudi je alergično na med. Posmatrano je preko 40.000 ljudi koji su liječeni i niti jedan nije bio alergičan na med. Ustanovljeno je da do alergije prema medu dolazi nakon jednokratnog uzimanja veće količine meda, preko 5 g po kg tjelesne težine.

BOLESTI JETRE – povoljno djelovanje meda tumači se njegovim hemijsko – biološkim osobinama

osobito visokim sadržajem glukoze koja, ne samo da hrani stanice tkiva, već povećava i rezerve glikogena u jetri i poboljšava proces obnove tkiva. Glikogen neutralizira bakterijske otrove i pridonosi jačanju otpornosti organizma na infekcije. Treba ga uzimati u kombinaciji s mladim kravljim sirom.

PROSTATITIS (ZAPALJENJE PROSTATE)

– je bolest bakterijskog ili protozojnog karaktera. Pacijent se žali na bolove i težinu u oblasti perineuma, učestalo mokrenje pri čemu osjeća pečenje, sa polnim poremećajima.

Preporučuje se dnevno uzimati 100 – 150 grama meda obogaćenog 20 % - nim polenom, raspoređeno u četiri obroka. Smjesa se rastvara u mineralnoj vodi i pije prije jela. Poželjno je toj smjesi dodati matični mliječ 1%-tni, 30%-tni alkoholni ekstrakt propolisa se uzima u količini od 30 – 40 kapi 3 – 4 puta dnevno prije jela.

CISTITIS (ZAPALJENJE MOKRAĆNE BEŠIKE) – je oboljenje koje je najčešće prouzrokovano bakterijskim infekcijama. Predisponirajući faktori su uretritis, kamen u bešici, prostatitis i dr. Cistitis je praćen učestalim mokrenjem, jakim bolovima, ponekad i hematurijom (krv u urinu).

U liječenju cistitisa može se koristiti med, propolis i polen. Liječenje traje 20 – 30 dana. Prilikom spravljanja smjese treba dobro izmiješati jedan kilogram meda, 200 grama polena i 50 grama propolisa u prahu i uzimati jednu kašiku u čaši mlake vode 3 – 4 puta dnevno prije jela. Simptomi bolesti popuštaju obično nakon 6 – 7 dana.

BOLESTI ŽIVČANOG SISTEMA – odavno poznat učinak meda na živčani sistem očituje se u smanjenju glavobolje, dobrom spavanju, smanjenju slabosti i razdražljivosti i vraćanju dobrog raspoloženja. Nervoznim i često umornim ljudima preporučuje se uveče popiti čašu tople vode u kojoj je rastopljena kašičica meda i sok od pola limuna, ili pojesti dvuje kašičice meda.

MLADALAČKE AKNE – javljaju se najčešće za vrijeme puberteta, a nastaju kao posljedica poremećaja u radu lojnih žlijezda.

U liječenju mladalačkih akni veoma učinkovita je pimjena meda u formi stavljanja maski od čistog meda, alkoholnog rastvora 30%-tnog propolisa i oralnom primjenom meda.

Maske od čistog meda – prije stavljanja maske. Oštećeno mjesto se dobro ispere toplom vodom i sa-

punom, a zatim se nanosi tanak sloj meda. Poslije sat vremena koža se ispere samo toplom vodom. Ovaj postupak može da se ponavlja dva puta dnevno, a liječenje traje oko petnaest dana.

Alkoholni rastvor 30%-tnog propolisa se koristi za mazanje kože. Tretmani traju do ozdravljenja.

Za vrijeme liječenja preporučuje se i oralno uzimanje meda koji se može kombinovati kod dječaka sa polenom (500 g meda i 100 g polena), a kod djevojčica sa matičnim mliječom (500 g meda i 1 g matičnog mliječa). Liječenje ovim metodama daje bolje rezultate od liječenja medikamentima.

ZAPALJENJE VENA (TROMBOFLEBITIS)

– karakteriše upalno oboljenje vena najčešće donjih ekstremiteta.

Za liječenje ove bolesti primjenjuje se pčelinji otrov u vidu uboda, injekcija ili masti sa pčelinjim otrovom. Pčelinji otrov ima antikoagulatívno, anestetíčno, protivupalno i vazodilatatorno dejstvo.

HEMOROIDI – predstavljaju varikozno proširenje vena u donjim dijelovima crijeva, unutar ili van čmara. Obično se pojavljuje kao rezultat neaktivnosti i zatvora, praćeno je bolom, svrabom i krvarenjem. Liječiti se može oralnim uzimanem meda; vodenim

rastvorom 10 – 12%-tnog propolisa (po jedna kašika 3 puta dnevno prije jela); 30%-tnog alkoholnog ekstrakta propolisa (po 30 – 40 kapi tri puta dnevno u čaši vode). Lokalno se aplicira propolisova mast na gazi 1 – 2 puta dnevno. Djeluje dobro na zidove vena i propolisova mast na bazi biljnog ili ricinusovog ulja.

DERMATITIS – je najčešće uzrokovan streptokokama, stafilokokama i drugim bakterijama. U liječenju se koristi med i propolis.

Oštećeno mjesto se maže medom ili 20%-tnim propolisom mašću ili 30%-tnim alkoholnim ekstraktom propolisa. U slučaju eventualne potrebe može se povremeno koristiti zavoj.

FAJL obroka, rastvoren u čaši mlake mineralne vode, pije se 1 - 2 sata prije jela. Liječenje traje 20 – 30 dana , a po potrebi ponavlja se za jedan do dva mjeseca.

U liječenju zapaljenja debelog crijeva propolisom koristi se 30%-ni alkoholni ekstrat propolisa, po 20 - 40 kapi tri puta dnevno, sat prije jela u čaši mlake vode ili mlijeka. Liječenje traje 20 – 30 dana. Kod liječenja polenom treba uzimati po jednu kašiku polena prije jela tri puta dnevno. Kod kombinovanog liječenja 500 gr. Uzima se po jedna kašika tri puta dnevno, jedan do dva sata prije jela, rastvorena u mi-

neralnoj vodi.ama meda se pomiješa sa 100 grama polena i 50 grama dobro istucanog propolisa, miješa dok se ne dobije jednolična masa.

ZAPALJENJE KOŽE (EKCEM) – je veoma česta dermatoza. Može biti akutna i hronična. U liječenju se primjenjuju med i propolis. Oštećena mjesta se mažu medom, a zatim se previjaju. Od početka liječenja potrebno je i oralno primjenjivati med i to 60 – 100 g meda dnevno podijeljeno u tri doze.

Propolis se primjenjuje u vidu 15%-tne propolisove masti ili 30%-nog alkoholnog ekstrakta propolisa kojim se maže oštećeno mjesto i po potrebi se stavi zavoj. Oralno se uzima 20 – 40 kapi propolisa u čaši vode, tri puta dnevno. Liječenje traje do izliječenja.

GNOJNA UPALA TKIVA – je upalni proces koji može biti izazvan brojnim mikroorganizmima, pri čemu se skuplja gnoj u tkivima na određenom mjestu.

U liječenju se koristi jedan od pčelinjih proizvoda ili njihova kombinacija. Med se maže u debelom sloju preko zagnojenog tkiva i pokriva zavojem od sterilne gaze. Zavoj treba mijenjati svaki dan, med zaustavlja razvoj upalnog procesa, pomaže brzo probijanje rane

i isticanje gnoja, i ubrzava zarastanje tkiva. Propolis u čistom obliku se malo zagrije i stavi kao flaster na ranu i pričvrsti zavojem. Pčelinji vosak se koristi kao i propolis. Miješanje jednakih količina meda i brašna. Dobijeno tijesto se stavi na lanenoj krpici na oboljelo mjesto, i mijenja svakog dana.

FLEGMONA (ZAPALJENJE VEZIVNOG TKIVA) – predstavlja lokalno akutno gnojno zapaljenje vezivnog tkiva koje nije ograničeno opnom. Izazivaju ga mikroorganizmi.

Za liječenje ovih zapaljenja uspješno se koristi mazanje propolisove masti.

LIJEČENJE RANA I OPEKOTINA – da bi se rana zaliječila i očistila od sitnih zagađenja izvanredno pomaže čisti med. Mnogi znanstveni radovi poznatih hirurga savjetuju upotrebu meda kod zaliječenja rana gdje druga sredstva nisu pomagala. Naime, med ima izrazito baktericidno djelovanje i stavlja se na sterilnu gazu direktno na ranu.

Nanošenjem meda na ranu pospješuje se cirkulacija, ispiru štetne tvari i dezinficira je. Ljekovita mast se može spraviti ako se žlica meda pomiješa s 30 kapi tinkture echinaccee.

Med se pokazao pouzdanimi kod opekotina te oparenih rana: treba ih prvo ohladiti pod mlazom vode, a onda staviti oblog od meda.

Kineska medicina uveliko preporučuje med kao djelotvorno sredstvo u liječenju rana vatrenim oružjem, zagnojenih rana, kod teškog zarašćivanja rana čireva i dr. med sam ili u smjesi s drugim tvarima u raznim melemima, mastima i sl. Kod mnogih kožnih bolesti med i medni melemi stoljećima, pa i danas, pa i danas, upotrebljavani su u liječenju.

ZAPALJENJE MLIJEČNE ŽLIJEZDE (MASTITIS) – je veoma često oboljenje kod žena za vrijeme dojenja. Liječenje se vrši tako što se na upalno mjesto stavlja zavoj sa medom obogaćenim do 10%-tnim propolisom. Tretmani se prave svakodnevno ili svakog drugog dana. Upaljeno mjesto se previje sa 15%-tnom propolisovom mašću ili mješavinom 40%-tne alkoholne emulzije propolisa i ribljeg ulja u odnosu 1:1.

EPIDERMOFITIJA – predstavlja kožnu bolest koju izazivaju gljivice koje parazitiraju po koži čovjeka. Liječenje se vrši tako što se na žarište upale u debelom sloju nanosi propolisova mast, zatim prekri-

je flasterom i ostavi da stoji oko sedam dana. Kod svih bolesnika se postiže pozitivan rezultat.

ŽULJ – organsko izrastanje rožnatog sloja ćelija kože, uključujući i duboke slojeve kože, obično konusnog oblika. Liječenje se vrši propolisom očišćenim od primjesa. Pravi se topla kupka za noge sa žuljem. Omekšalo tkivo se zatim ukloni sterilnom iglom, a na površini žulja se stavi tanak sloj zagrijanog propolisa koji se fiksira flasterima ili zavojem i ostavi da odstoji 4 – 5 dana. Nakon toga skida se zavoj i ponovo pravi topla kupka. Veoma često se poslije ovog tretmana žulj otklanja bezbolno zajedno sa korijenom, a ako je bilo bezuspješno, postupak treba ponoviti.

ZAPALJENJE SLUZOKOŽE DESNI – praćeno je osjećajem pečenja, bolova, obilnim lučenjem pljuvačke, suhoćom usta, lošim zadahom itd. U liječenju zapaljenja sluzokože desni i usta preporučuje se ispiranje usta 5%-tnim vodenim ekstraktom propolisa svaka dva do tri sata.

STOMATITIS AFTOZNI – predstavlja pojavu malih mjehurića ispunjenih tečnošću na sluzokoži usta koji se kasnije pretvaraju u rane. Javljaju se bolovi

kod gutanja, povećano lučenje pljuvačke, neprijatan zadah, uvećanje regionalne žlijezde. Najčešće oboljevaju djeca, odrasli pri nicanju umnjaka, a također i trudnice.

Liječenje:

- tretiranje 30%-tnim alkoholnim ekstraktom propolisa 1 – 2 puta dnevno;
- ispiranje usta 5%-tnim vodenom – alkoholnim ekstraktom propolisa, svaka 2 – 3 sata;
- žvakanje malih kuglica propolisa, 3 – 4 puta dnevno.

Liječenje traje do ozdravljenja, obično oko 5 dana.

Kod epidemijskog stomatitisa (dobija se od zaraženog mlijeka i mliječnih proizvoda) najbolje je žvakati i sisati na svaka 2 – 3 sata kašičicu meda, višekратно ispirati usta 5%-tnim vodenom – alkoholnim ekstraktom propolisa, sa zadržavanjem u ustima. Liječenje traje 2 – 3 dana. Liječenje stomatitisa kataralno – gnojavog (zapaljenje sluzokože usne duplje) vrši se također ispiranjem 5%-tnim vodenom-alkoholnim ekstraktom propolisa. Liječenje traje do ozdravljenja obično od 2 – 4 dana uz oralno uzimanje 100 – 200 g meda, po kašičica na svaka 3 sata., sa zadržavanjem u ustima.

KRVARENJE DESNI – liječenje treba vršiti ispiranjem usta 5%-tnom vodenom - alkoholnom emulzijom propolisa ili 10%-tnim vodenim ekstraktom propolisa ili tretiranje desni 30%-tnim alkoholnim ekstraktom propolisa. Može sa takođe koristiti mješavina meda i polena (500 g meda pomiješati sa 100 g polena). Uzimati po jednu kašičicu 6 puta dnevno sa zadržavanjem u ustima. Liječenje traje do ozdravljenja.

ZUBOBOLJA – učinkovito sredstvo za liječenje zubobolje je propolis koji sadrži anestetična, protivupalna i regenerativna svojstva, a takođe i zaustavljanje krvarenja. Može se koristiti u prirodnom vidu tj. može se lijepiti kao flaster na zub, zatim može se primijeniti vata umočena u propolisov ekstrakt ili ispiranje usta 5%-nim vodenim ekstraktom propolisa. Bolovi prestaju za oko 15 minuta.

MED I CIMET KAO LIJEK

Dokazano je da mješavina meda i cimeta liječi mnoge bolesti. Današnja nauka ukazuje na to da med iako je sladak, ako se uzme u pravoj dozi kao lijek ne šteti dijabetičarima.

Artritis (upala zglobova)

Za liječenje artritisa primjenjuje se kombinacija meda i cimeta i to jedan dio meda na dva dijela mlake vode te dodati malu čajnu kašiku cimetovog praha, napraviti masu i polako masirati bolne dijelove tijela. Primijećeno je da bol smanjuje u roku od jedne do dvije minute.

Osobe koje boluju od artritisa mogu ujutro i naveče uzeti jednu šolju vruće vode sa dvije kašike meda i jednom malom čajnom kašikom cimetovog praha. Ako se pije redovno, čak i hronični artritis može biti izliječen.

Prehlada

Osobe koje često pate od uobičajenih prehlada trebaju uzeti tri dana po jednu supenu kašiku mlakog meda sa ¼ čajne kašike cimetovog praha dnevno.

Mršavljenje

Svako jutro pola sata prije doručka i naveče prije spavanja popiti med i cimetov prah prokuhan u jednoj šolji vode.

Ako se uzima redovno, smanjuje težinu čak i najdeblje osobe. Takođe, uzimanje ove mješavine redovno ne dozvoljava masnoćama da se akumuliraju u tijelu čak i ako je osoba na visokokaloričnoj dijeti.

Holesterol

Ako se pacijentu koji ima povišen kolesterol daju dvije supene kašike meda i tri čajne kašike cimetovog praha pomiješane sa 4,5 dec čaja, to će smanjiti nivo holesterola u krvi za 10% u roku 2 sata.

Kao što je navedeno za pacijente koji boluju od artritisa, ako se uzima tri puta dnevno, liječi se bilo koje hronično povišenje holesterola.

Imunološki sistem

Dnevna upotreba meda i cimetovog praha jača imunološki sistem i štiti tijelo od bakterija i virusa. Naučnici su dokazali da redovnom upotrebom meda i cimeta u kombinaciji može izrazito oslabljeni imunološki sistem dovesti u normalu.

Bolsti srca

U liječenju bolesti srca preporučuje se napraviti masku od meda i cimetovog praha te mazati na hljeb umjesto želea ili džema i jesti redovno za doručak. To smanjuje holesterol u arterijama i spašava pacijenta od srčanog udara. Može se koristiti i kao prevencija od srčanog udara. Redovna upotreba navedenog smanjuje gubitak daha i jača otkucaje srca.

SARDŽAJ

LIJEČENJE MEDOM	1
HEMIJSKI SASTAV MEDA	4
BIOLOŠKA VRIJEDNOST MEDA	5
PROPOLIS	7
MED U SAĆU	8
MATIČNA MLIJEČ	9
POLEN	10
PČELINJI OTROV	11

BOLESTI DISAJNIH PUTEVA

Angina	14
Influenca	15
Tonzilitis	16
Hronični bronhitis	17
Astma bronhijalna	18
Gnojna upala pluća	19
Kašalj	20
Kihavica, kihavica vazomotorna	21
Kihavica polenska, zapaljenje plućne maramice	22
BOLESTI PROBAVNOG SISTEMA	
Hronični gastritis	23
Gastroenterokolitis	24

Bolovi u želudcu	25
Anoreksija, dizenterija	26
Kolitis	27
Zatvor, proljev	28
Zapaljenje pankreasa	29
Dijabetes	29

BOLESTI KARDIO-VASKULARNOG SISTEMA

Angina pectoris	30
Astma srčana, aritmija	31
Arterioskleroza	32
Arterioskleroza perifernih krvnih sudova	33

BOLESTI DRUGIH SISTEMA

Adinamija, avitaminoza	34
Alergija	35
Bolesti jetre	36
Prostatitis, cistitis	37
Bolesti živčanog sustava	38
Mladalačke akne	39
Zapaljenje vena, hemoroidi	40
Dermatitis	41
Zapaljenje kože, gnojna upala tkiva	42
Flegmona, liječenje rana i opekotina	43
Zapaljenje mliječne žlijezde	44

Epidermofitija, žulj	45
Zapaljenje sluzokože desni	46
Stomatitis aftozni	47
Krvarenje desni, zubobolja	48

MED I CIMET KAO LIJEK

Artritis	44
Prehlada, mršavljenje, holesterol	50
Imunološki sistem, bolesti srca	51

A n i s A l j i ć

LIJEČENJE medom

Med je tokom cijele istorije bio korišten zbog svoje velike hranljive i ljekovite vrijednosti. Pored toga, med se lahko vari, ima nisku kalorijsku vrijednost, brzo ulazi u krv, pomaže u izgradnji krvi, uništava bakterije...

Vitamins B₁, B₂, C, B₆, B₅ i B₃, magnezijum, kalijum, kalcijum, natrijum-hlorid, sumpor, gvožđe, bakar, jod, cink jesu neki od sastojaka meda.

U knjizi koja je pred vama upoznaćete se i sa mnogim drugim važnim aspektima proizvoda koji stvaraju pčele. Očigledno je da je med, koji pčele proizvode u mnogo većim količinama nego što im je potrebno, namijenjen i čovjeku.

